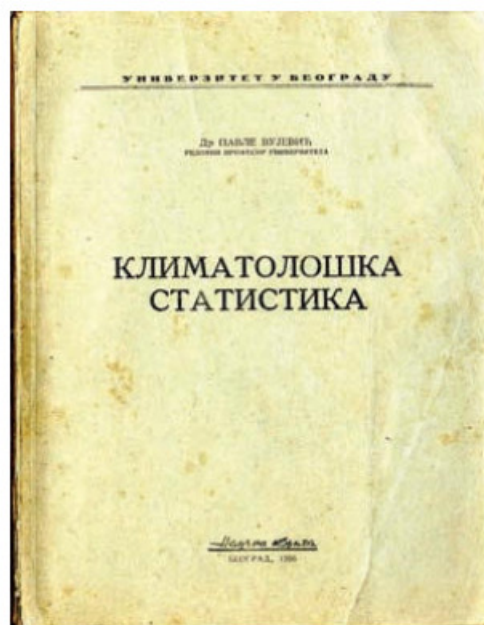

Павле Вујевић је рођен у Руми 1881. године, а упокојио се у Београду 1966. године. Био је географ и метеоролог, професор климатологије и математичке географије на Београдском универзитету, академик САНУ.

Професор Вујевић је један од оснивача микроклиматологије. Био је међу првима у проучавању потамологије, науке о рекама. Његови Основи математичке и физичке географије у две књиге од преко 800 страна су представљали један од најобимнијих и најкомплекснијих универзитетских уџбеника на српском језику. Павле Вујевић је био и управник Метеоролошке опсерваторије у Београду.

Доцент је постао 1907., ванредни професор 1919., а редовни 1921. године. Био је председник Националне комисије за међународну геофизичку годину Међународне геофизичке организације; члан Националног комитета за географију СФРЈ Међународне геофизичке уније; члан Националног комитета геодезију и геофизику Међународне географске и геофизичке уније; доживотни

почасни председник Српског географског друштва; директор Географског института Јован Цвијић; члан Председништва Српске академије наука и уметности; почасни или дописни члан многих иностраних института. Постао је дописни члан Српске академије наука и уметности 1950. године, а редовни 1958.

Посебно је био поносан на то што су га прогласили почасним грађанином јадранског града Хвара. Вујевић је, између осталог, објаснио зашто је Хвар место са највише сунчаних дана на Јадрану. Ту се сударају утицаји копна и мора тако да се облаци „разбијају“. На основу његових података, у луци града Хвара је подигнута табла којом се туристи обавештавају да имају 50% попушта на цену пансиона, ако је лети киша падала дуже од три сата, а зими бесплатан пансион, ако је падао снег или је температура била испод нуле.

Написао је око 150 научних радова и неколико уџбеника. Његова докторска дисертација о реци Тиси постала је класично дело, основ савремене хидрологије, али нажалост није преведена са немачког на српски језик.

Посебно је интересантна студија Павла Вујевића на француском језику о климатским поремећајима у нашим крајевима заснована на записима о времену и клими који се налазе у српским црквеним и манастирским старим књигама. Они обухватају веома дуг период опажања, преко 450 година, од друге половине четрнаестог до пред крај деветнаестог века. Записи су кратки и сажети и најчешће се односе на необичне временске прилике које су се догодиле у току дана, месеца, сезоне или године. Тако налазимо да

је снег пао у касно пролеће, у току летњег месеца, да су се јавили јаки мразеви у касно пролеће, да је зима била блага или хладна, да је сушни период трајао дуго или да су се догодиле дуготрајне кише, да је била дуга и топла јесен и сл. Поред описа о времену и клими запис има и обавештење о последи-

цама времена на растиње, воће, усеве, шуме, на здравље или да се догодио рат или неки други важан политички догађај.

Павле Вујевић је био одговоран и пуно је полагао на прецизност. Савременици кажу да је увек на време био тамо где је требало да буде, без обзира на то да ли су разлози били приватни или службени. Био је и велики патриота. По избијању Првог светског рата, заклопио је незавршене радове (и завршене које није стигао да објави), одложио географске и метеоролошке карте. Обукао је војнички шињел и пријавио се као добровољац да брани домовину, иако су га пријатељи од тога одговарали. Говорио је да не може да дозволи да за слободу Србије гину његови студенти, а он да мирно предаје, као да се ништа не догађа, као да је време за науку. Прелазећи у маршу Проклетије у зиму 1915/1916., сам је искусио оно што је причао студенти-

ма: Снег је редовита зимска појава у планинским пределима, где се стално одржава услед ниских температура – копни тек у пролеће. Био је носилац Албанске Споменице, 1921., а за заслуге у рату одликован је Орденом Светог Саве 3. реда, 1923. године.

Једна од карактеристика научног рада проф. Вујевића је и готово једновремено публикување резултата својих истраживања, евентуално са неким изменама или допунама, у домаћим и страним часописима. Овим је он, већ својим првим али врхунским научним радовима, увео наше физичко-географске дисциплине преваходно климатологију, па и хидрологију, у европске токове и дао им светске стандарде. Први сарадник Јована Цвијића у формирању научне географије у нас и један од оснивача Српског географског друштва, а са Миланом Недељковићем и утемељивач савремене климатологије и метеорологије у Србији, Павле Вујевић свакако припада плејади најистакнутијих српских научника прве половине XX века, а његово дело, један од драгуља наше науке, остало је генерацијама што долазе да на њему уче.

